

PODACI O USTANOVI/ŠKOLI	PODACI O AUTORIMA/AUTORKAMA
Naziv škole: OŠ „Isidora Sekulić“	Snežana Kidžin, profesorka razredne nastave
Mesto, opština: Pančevo, Pančevo	
Školska uprava: Zrenjanin	
Realizacija nastave matematike u odeljenju trećeg razreda sa učenicom koji napreduje po individualnom obrazovnom planu : Primer dobre prakse inkluzivnog obrazovanja u OŠ “Isidora Sekulić“, Pančevo	
Ključne reči: osnovna škola, spektar autizma, matematika	
Opis primera dobre prakse	
<p>Individualni obrazovni plan kreiramo za učenike kojima je potrebna podrška u obrazovanju i vaspitanju, što podrazumeva kvalitetno, primereno obrazovanje i vaspitanje u skladu sa potrebama i interesovanjima učenika i uvek u vršnjačkoj grupi. Proces realizacije aktivnosti učenika koji se obrazuje po IOP-u, podrazumeva dobro poznavanje jakih strana i interesovanja učenika, kao i dobru procenu za podrškom, kako bi se dete razvijalo.</p> <p>Ovde se radi o učeniku sa autizmom, za koga se od prvog razreda nastava realizuje prema IOP-u sa prilagođenim programom. Na samom početku školovanja deteta, akcenat je stavljen na razvijanje socijalnih i komunikacijskih veština, kao i na samostalnost i brigu o sebi, s tim što su ove aktivnosti bile ispunjene i obrazovnim sadržajima.</p> <p>Od prvog razreda, uz pomoć učiteljice, učenik je stvarao svoj matematički rečnik unoseći u „svesku-rečnik“ ključne pojmove i simbole, što je kasnije koristio prilikom rešavanja tekstualnih zadataka. Samu tehniku izračunavanja za 4 računске operacije je usvajao i vežbao tokom tri godine.</p> <p>Jake strane učenika na početku trećeg razreda:</p> <ul style="list-style-type: none">- zna da sabira i oduzima do 1000, bez prelaza i sa prelazom;- radi zadatke u etapama;- saraduje u podsticajnoj grupi;- pozitivno reaguje u situaciji u kojoj je omogućeno vršnjačko učenje;- želi da radi na času isto što i druga deca. <p>Prioritetne oblast delovanja u trećem razredu: učenje i komunikacijske veštine REALIZACIJA ČASA</p>	

Nastavna jedinica	Sabiranje i oduzimanje trocifrenog i dvocifrenog broja
tip časa	utvrđivanje
cilj časa	utvrditi postupak sabiranja i oduzimanja; formiranje matematičkog izraza; mere i merenja; analitičko čitanje, povezivanje podataka iz teksta.
oblici rada	frontalni, grupni i individualni
metode rada	metoda razgovora, analitičko-sintetička
nastavna sredstva	ilustracije na kartonima; matematičke priče za rad po grupama; dodatni nastavni list za učenike koji žele više da vežbaju. FC tabla i flomasteri

1. AKTIVNOST

Učenici govore o svojim omiljenim bajkama i pričama. Učiteljica ih usmerava ka pričama i bajkama u kojima se pominju brojevi. Prikazuje im kartone sa ilustracijama koje asociraju učenike na tačan naziv bajki i priča.

Kada se neko od učenika seti naslova, ima pravo drugovima da postavi dva pitanja vezano za tu priču.

Učenik koji radi po IOP-u na osnovu slike sa kartona, prepoznaje bajku „Snežana i sedam patuljaka“. Preporučava je uz pomoć pitanja učiteljice. Postavlja dva pitanja drugovima iz odeljenja.

2. AKTIVNOST

Prilikom organizacije časa, učiteljica je, prateći proces usvajanja znanja svojih učenika, zaključila da se njihova znanja u pogledu tehnike sabiranja višecifrenih brojeva, izračunavanja vrednosti matematičkog izraza, kao i sposobnosti čitanja teksta sa razumevanjem, razlikuju. U skladu sa tim formirane su grupe u kojima

učenici rade. Članovi unutar grupe su približnog nivoa matematičkog znanja i približnih sposobnosti razumevanja pročitano, tako da se grupe međusobno razlikuju. Jedna grupa ima sadržaj matematičke priče za nadarenu decu, druga grupa ima sadržaj priče za srednji nivo standarda postignuća, a treća grupa radi na sadržaju matematičke priče, koji obuhvata osnovni nivo standarda postignuća. Cilj ovakve organizacije rada na času je dalje napredovanje učenika, ali su njihova znanja i sposobnosti polazne tačke za dalje napredovanje.

Poslednja, četvrta grupa je mešoviteg sastava učenika. To znači da nisu međusobno na istom nivou znanja i sposobnosti, pa zato imaju svako svoju matematičku priču. Razlozi za formiranje ovakve grupe su više okrenuti ka potrebama učenika u razvoju ličnih kapaciteta, podizanjem samopouzdanja, prijatnijim radom u grupi gde dobijaju podršku svojih vršnjaka i lakše prate obrazovni proces. Oni dobijaju veću podršku učiteljice prilikom rada. Kada se budu proveravala tačnost odgovora na pitanja iz matematičkih priča, oni imaju zadatak da tuđe odgovore uporede sa svojim i na taj način vrše samovrednovanje svog znanja.

Učenik koji se obrazuje po IOP-u je u ovoj mešovitoj grupi učenika. Sa članovima grupe voli da radi, sedi pored njih i prati njihova jednostavna uputstva. Oni ga podržavaju, primećuju povećanje napetosti i uznemirenosti kod njega i poseduju strpljenje i upornost. Dva učenika iz ove grupe su u „Kругu prijatelja“ te nedelje.

Napomena – „Krug prijatelja“ je aktivnost iz IOP-a. Svake nedelje 2 učenika, koji se dobrovoljno jave, imaju zadatak da pomažu učeniku koji se obrazuje po IOP-u. Prate njegovo ponašanje van učionice i u školskom dvorištu. U toku dana, posle časova obaveštavaju učiteljicu o svojim zapažanjima. I onda zajedno sa učiteljicom prave plan za sutrašnji dan.

3. AKTIVNOST

Na pokretnoj tabli ili tabli ispisan je redosled koraka:

1. Pažljivo pročitaj priču.
2. Čitaj pitanje po pitanje.
3. Za svako pitanje različitom bojom obeleži tekst u kojem su zapisani podaci koji su važni za davanje odgovora.
4. Pokušaj izrazom da zapišeš traženi odgovor.
5. Izračunaj izraz.
6. Uporedi rezultate sa ostalim članovima grupe.

Svaki član grupe samostalno radi.

Učenik koji radi po IOP-u samostalno daje odgovor na pitanje broj 1 iz matematičke

priče 1 (data u nastavku). Učenici iz „Krug prijatelja“, kada vide da je uradio 1. zadatak, daju neverbalni znak učiteljici, kako bi ona preuzela individualni rad sa njim. Zadatke rešava po koracima sa table, kao i ostali učenici i uz pomoć njegovog matematičkog rečnika, koji sadrži sličice i kratak tekst. U situacijama na času, kao što je ovaj čas, (novi sadržaj, nije tip zadataka iz udžbenika i radne sveske, ne koristi poznate knjige, ima više teksta u kojem se nalaze brojevi, a on to ne vezuje za matematiku), pomoć mu predstavlja crtanje, ilustrovanje teksta, pa na taj način lakše reši zadatak. Prilikom ilustracije teksta, na samom početku ove etape, pomoć mu pruža učiteljica u pronalaženju ključnih reči, crtanju i podsticanju da zapiše potreban broj i računsku operaciju. U računanju zapisanog matematičkog izraza je samostalan.

MATEMATIČKA PRIČA 1

Petar je krenuo sa sestrom u grad. Dobio je od roditelja 480 dinara da kupi šta želi. Šetajući, ušli su u knjižaru. Tamo je izabrao flomastere za 96 dinara. Usput su sreli drugaricu Tanju koja je kupila šal za 320 dinara i rukavice za 125 dinara. Petru je bilo mnogo drago što je sreo Tanju. Pogledao je na sat. Bilo je 17 časova i 25 minuta. U 19 časova i 15 minuta mu je počinjala omiljena serija. Razmišljao je da li ima vremena da pozove Tanju na kolače i toplu čokoladu. Ona se naravno obradovala i prihvatila poziv.

Dok se vraćao kući, na trafici je video omiljene stripove koje nije imao. Koštali su 540 dinara. Zamolio je sestru da mu pozajmi novac. Kada ih je kupio bio je vrlo srećan. Stigao je kući na vreme da pogleda omiljenu seriju. Dan se veoma lepo završio.

Odgovori na sledeća pitanja:

1. Posle kupovine flomastera, koliko dinara je Petru ostalo?
2. Koliko su koštale rukavice i šal?
3. Koliko vremena je Peca imao do početka omiljene serije?
4. Koliko dinara je sestra pozajmila Petru za kupovinu stripova?

MATEMATIČKA PRIČA 2

Dva odeljenja su krenula na izlet. U jednom je bilo 26 učenika, a u drugom 29. Smestili su se u autobus od 63 mesta.

Stigli su na mesto izleta i veoma brzo se raspakovali. Kada su izvadili hranu, videli su da imaju po 3 čokolade od 250 gr, 10 čokolada od 100gr, 5 smokija od 200 gr. i po 7 litara soka od jabuke, 14 litara soka od ribizle i 16 litara soka od narandže.

Kada su se počastili, odlučili su da malo prošetaju. Posle 10 metara naišli su na igralište. Bili su srećni što mogu lepo da se igraju. Kasnije su ih učiteljice pozvale da

nastave šetnju. Posle 24 metra naišli su na staru drvenu kućicu. Hteli su da uđu unutra, ali su vrata bila zaključana. Na 37 metara od stare kućice, nalazio se voćnjak. Tu su se upoznali sa starcem, koji im je dozvolio da uberu zrele kruške.

Dok su grickali kruške, starac im je ispričao neobičnu priču o staroj, drvenoj kućici. Iako je starac pričao 85 minuta, deca su pažljivo slušala.

Srećni, ali i umorni su se vratili kući.

Odgovori na sledeća pitanja:

1. Koliko je praznih mesta ostalo u autobusu?
2. Koliko grama hrane su imali? Izrazi to u kilogramima. Koliko litara soka su imali?
3. Na koliko metara od autobusa su naišli na staru drvenu kućicu?
4. Na koliko metara stare kuće se nalazio voćnjak?
5. Koliko sati i minuta je starac pričao priču?

MATEMATIČKA PRIČA 3

Saša, Boža i Jovan su se prijavili na gradsko takmičenje iz matematike, koje je počinjalo u 12 časova. Prijavljeno je 716 dece iz svih osnovnih škola.

Na sam dan takmičenja odustalo je 45 takmičara. Rasporedili su ih u 10 učionica. Trojica drugara su bila u različitim učionicama. Zbog toga su još više brinuli kako će rešiti zadatke. Bilo bi im lakše da su zajedno. Želeli su da budu uspešni i da se drugovi iz odeljenja ponose njima. Veoma su se trudili da urade sve zadatke.

Nakon 2 sata i 30 minuta takmičenje je završeno.

Da bi saznao ko je od njih trojice pobedio, reši sledeće zadatke. Pobednik na takmičenju je onaj dečak kod čijeg imena se dobije rešenje sa najmanjim brojem.

SAŠA

$$(1000 - 427) + 38 - 63 + 20 =$$

BOŽA

$$396 + 64 : 8 - 98 + 274 =$$

JOVAN

$$618 - 108 + (235 - 97) + 59 =$$

Odgovori na sledeća pitanja:

1. Koliko je bilo takmičara?
2. U koliko sati je takmičenje završeno?
3. Kako se zove pobednik takmičenja?
4. AKTIVNOST

Zajednička kontrola i analiza pitanja iz priče koja su im bila teška. Četvrta grupa, tzv. mešovita grupa učenika, objašnjava drugovima svaki odgovor i to se zapisuje na tabli.

Učenik koji radi po IOP-u piše na tabli odgovor na pitanje koje je samostalno uradio.

5. AKTIVNOST

Kod kuće imaju zadatak da smisle i zapišu kratku matematičku priču koju će dati sutra nekom drugu iz odeljenja na početku časa.